

REFERAT Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde d. 25-08-2023

Mødedato Fredag d. 25. august 2023 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Stephanie Lose, Michael Nielsen, Jens Wistoft, Kim Johansen

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af videreudvikling af samarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten #.....	3
Status for handlingsplan for samarbejde 2023-2024 mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten #.....	4
Status for den dansk-tyske udviklingsalliance #.....	6
Drøftelse af klima og miljødimensionen i dansk-tysk samarbejde #.....	8
Drøftelse af emner til topmøde i november 2023 mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-	10
Orientering om status for Interreg 6A Deutschland-Danmark #.....	12
Drøftelse af Det særlige, rådgivende udvalg for dansk tysk samarbejdes rapport til regionsrådet 202	14
Orientering om regional udviklingsstrategi 2024-2027 "Sammen om fremtidens Syddanmark" #.....	16
Drøftelse af "MinderheitenKompetenzNetzwerk Schleswig-Holstein Syddanmark" #.....	18
Eventuelt.....	20
Næste møde og orientering om mødeplan for 2024.....	21
Underskriftsside.....	22

Punkt 1: Drøftelse af videreudvikling af samarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten #

22/7203

Sagsfremstilling

I forlængelse af regeringsdannelsen udpegede delstatsregeringen sidste sommer det fhv. landdagsmedlem Johannes Callsen (CDU) som særlig kommitteret for Danmarks-samarbejdet.

Funktionen er forankret i departementet ("Staatskanzlei") med rang af viceminister og koordinerer samarbejdet på tværs af ressortområderne.

Callsen deltager i udvalgsmødet og vil give en kort status på delstatsregeringens Danmarks-strategi, det planlagte topmøde i november 2023 og øvrige aktuelle spørgsmål, herunder et planlagt dansk-tysk LAG-møde. Der lægges op til en åben dialog med udvalget.

Indstilling

Det indstilles,

At videreudvikling af samarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget, Johannes Callsen og Arne Rüstemeier drøftede videreudvikling af samarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten.

Punkt 2: Status for handlingsplan for samarbejde 2023-2024 mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten #

22/12963

Resumé

Handlingsplan 2023-2024 for samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten er godkendt og underskrevet af begge parter. Der gives et overblik over implementering af de forskellige tiltag i handlingsplanen.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten har på et møde i Tinglev den 20. april 2023 underskrevet handlingsplan for samarbejde i årene 2023-2024. Handlingsplanen blev godkendt af regionsrådet den 27. februar 2023.

På mødet i Tinglev blev det desuden aftalt at afholde et opfølgende politisk møde sidst på efteråret 2023. Vedrørende planlægning af dette møde henvises til dagsordenens punkt 5.

Rammen om handlingsplanen 2023-2024 er fælleserklæring om samarbejde af 24. august 2021, og i øvrigt det tætte samarbejde, der over tid har udviklet sig mellem partnerne.

Handlingsplanen indeholder en række konkrete tiltag under tre overordnede indsatsområder: ”Etablering, mobilisering og forankring af den dansk-tyske udviklingsalliance”, ”Klima- og miljø” og ”Borgernært samarbejde”.

Administrationen vil på mødet kort uddybe status på de forskellige tiltag i handlingsplanen.

Der redegøres særskilt for fremdriften på tiltaget angående etablering og forankring af den dansk-tyske udviklingsalliance under dagsordenens punkt 3. Tiltag vedrørende klima- og miljø er den del af drøftelsen under dagsordenens punkt 4.

Handlingsplan 2023-24 og en oversigt over tiltag i handlingsplan 2023-2024 er vedlagt som bilag 1 og 2.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke direkte har betydning for klimaet. Det bemærkes dog, at fremme af projekter under temaet klima og miljø i handlingsplanen vil kunne indeholde positive bidrag til Region Syddanmarks klimahandlingsplan.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Sagen blev drøftet.

Bilag

Bilag 1: Handlingsplan 2023-2024 DK

Bilag 2: Oversigt over handlingsplan 2023-2024

Punkt 3: Status for den dansk-tyske udviklingsalliance

22/7203

Resumé

Efter en indledende mobiliseringsperiode er det i løbet af 2023 lykkedes at forankre udviklingsalliancen som et centralt redskab i samarbejdet med delstaten Slesvig-Holsten, hvor den er afspejlet både i regeringsgrundlaget og i delstatsregeringens organisationsstruktur. Med forankringen af en Danmarks-koordinator i statskancelliet og en ny bemanding i Europaministeriet i Kiel på plads forventes det, at den foreslåede styringsmodel for alliancen kan implementeres med et topmøde primo november 2023.

Den fortsatte opbygning af netværk mellem syddanske og slesvig-holstenske aktører har i særlig grad udfoldet sig inden for forsyning og energi samt robotteknologi og kunstig intelligens. Inden for begge felter kan der konstateres virkningskæder og afledte, nye samarbejdsaktiviteter blandt nøgleaktører. Nye initiativer fra både Kiel, Berlin og København og igangsatte sonderinger omkring infrastrukturelt og institutionelt samarbejde styrker yderligere alliancens faciliterende rolle.

Der fremlægges eksempler og lægges op til en drøftelse af perspektiver for og forankring af det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Udviklingsalliancens udgangspunkt var de fælles styrkepositioner i den grønne omstilling, særligt energiområdet, samt de dynamiske udviklingsmiljøer i Syddanmark og Slesvig-Holsten inden for bl.a. robotteknologi, industriel elektronik og data, digital økonomi og kunstig intelligens. Formålet er at binde udviklingskræfter sammen på tværs af hele geografien i Syddanmark og Slesvig-Holsten, så regionen samlet står stærkere i den nationale og globale konkurrence om udviklingsmidler, talenter, kvalificeret arbejdskraft mv.

Udviklingsalliancen er tænkt som en blivende samarbejdsplatform for fælles strategiske dagsordener, men uden nogen stor organisation. Tværtimod er intentionen at benytte eksisterende strukturer for at fremme efterspørgselsdrevne samarbejder. Region Syddanmark har lagt op til en slank styringsmodel, hvor regelmæssige topmøder sikrer stabilitet, dynamik og tilpasningsevne. Udviklingsalliancen indgår i handlingsplan for dansk-tysk samarbejde 2023-2024, og aktuelt er det aftalt med delstatsregeringen at etablere styringsmodellen på et kommende topmøde i Neumünster i november.

Aktiviteterne i første halvår 2023 har fokuseret på forsyning og energi samt de digitale udviklingsmiljøer. Efterårets geotermi-konference har affødt en række direkte eller tæt forbundne følgeaktiviteter med nøgleaktører inden for PtX, geotermi og varmforsyning fra bl.a. Sønderborg, Aarhus, Kiel og Heide. Aktiviteterne omfatter også energimetropolen Esbjerg med blik på havnens potentielle samspil med den nordtyske energiforsyning, IFW (Institut für Weltwirtschaft) i Kiel, der lægger op til en fælles analyseindsats, og en nyetableret relation til Dansk Generalkonsulat i Hamborg, der varetager temaet for Tyskland som helhed. Topmødet i november forventes i forlængelse heraf at fokusere på at styrke samarbejdet inden for den grønne omstilling.

Robotklyngen har udvidet sit samarbejde med slesvig-holstenske aktører. Således indgår IHK Flensborg i forlængelse af messebesøget i 2022 nu som officiel partner på Nordens største robotmesse R 24. Erhvervshus Fyn modtog i marts 2023 den slesvig-holstenske digitaliseringsminister Dirk Schrödter sammen med en ekspertdelegation i Odense. I forløbet over to dage indgik både SDU, Odense Havn (Lindø) og Healthcare Danmark, og der er allerede indledt flere konkrete følgeaktiviteter, bl.a. omkring cybersikkerhed.

Aktuelt sonderes der på mulige nye temaspor som sundhedsinnovation (jf. også aktuelle INTERREG-projekter), og de maritime kompetencer, der bringes i spil på en delstatskonference i efteråret. På slesvig-holstensk initiativ afsøges

endvidere en kobling af landdistriktsindsatser, og Region Syddanmark understøtter de statslige aktiviteter i den bilaterale handlingsplan mellem Danmark og Tyskland i forlængelse af venskabsåret.

Det særlige rådgivende udvalg om dansk-tysk samarbejde blev senest orienteret særskilt om status for arbejde med udviklingsalliancen i november 2022.

Administrationen giver på mødet en mundtlig gennemgang af årets aktiviteter som grundlag for udvalgets drøftelse.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter perspektiverne for og forankring af det videre arbejde med udviklingsalliancen.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget drøftede perspektiverne for og forankring af det videre arbejde med udviklingsalliancen.

Punkt 4: Drøftelse af klima og miljødimensionen i dansk-tysk samarbejde #

23/31481

Resumé

Der er enighed mellem alle involverede parter om, at klima bør spille en fremtrædende rolle i det dansk-tyske samarbejde. Dette fremgår af handlingsplan 2023-2024 for samarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten. Emnet nævnes også i Region Syddanmarks budgetaftale for 2023.

Der gives en status på igangsatte og planlagte initiativer, og lægges op til, at udvalget drøfter, om der er behov for at tage yderligere initiativer.

Sagsfremstilling

Der er igangsat og planlagt en række initiativer, som omhandler klima og miljø i en dansk-tysk sammenhæng. Initiativerne omhandler i særlig grad energi og klimatilpasning, hvor interessen har været størst samt en afklaring af interessen for øget samarbejde om klimaplaner.

På dansk side har Region Syddanmark gode erfaringer med partnerskabet i DK2020 om udarbejdelse og implementering af klimaplaner i alle kommunerne. Det har vist sig at være en god strategisk tilgang til at håndtere dele af klimaopgaverne, som derfor har udviklet sig videre ind i den nye Klimaalliance. Interessen for at udvikle et dansk-tysk samarbejde om klimaplaner har været i talesat i længere tid, men er ikke blevet konkretiseret.

Det er en mulighed, at erfaringerne fra DK2020 og Klimaalliancen præsenteres på et kommende dansk-tysk topmøde med henblik på drøftelse af det fælles formål samt en afsøgning på tysk side, om der er interesse for et samarbejde på området.

Omstillingen af energisektoren fra fossil og kernekraft til vedvarende energi er store opgaver på begge sider af grænsen. Herunder er det en stor opgave at få øget produktionen af vedvarende energi, at få sikret opgaver i forhold til effektivisering, sektorkobling og lagring af energi samt at få planlagt energiforsyning til sektorer, der er udfordret af omstillingen, herunder fly- og skibstransport, tung transport og (high intensity) industri.

Der er en øget dialog både på politisk og administrativt niveau på tværs af grænsen samt med relevante stakeholders på begge sider af grænsen. Som eksempel kan nævnes samarbejder om produktion, transmission, distribution og forbrug af brint og brint-produkter. På den baggrund er der bl.a. indsendt en ansøgning om EU midler til projektet H2Valley, som skal bidrage til at styrke brintinfrastruktur, produktion og viden. Der er også en spirende dialog om øget strategisk samarbejde om energiplanlægning, bl.a. i regi af en interreg ansøgning. Interreg 6A har i juni 2023 bevilget midler fra ”Puljen til kortere projekter” til at udvikle en ansøgning om strategisk energiplanlægning, og der pågår p.t. en afklaring i forhold til en mulig regional rolle i den kommende interreg-ansøgning.

Desuden er der positive tilkendegivelser om igangsætning af en analyse, der skal afdække forudsætningerne for grøn, energibaseret vækst i grænseregionen. Der arbejdes på at samle partnerskabet til kvalificering og finansiering af analysen.

Klimavurdering

Punktet har ikke direkte klimaeffekt. Formålet med dansk-tysk klima- og miljøsam arbejde er klimapositivt

Indstilling

Det indstilles, at udvalget drøfter,

- om temaet ”DK2020 klimaplaner” skal drøftes på dansk-tyske topmøde, og
- om der er behov for at tage yderligere initiativer op.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget finder, at temaer inden for klima- og miljødimensionen bør drøftes på det aftalte topmøde med delstaten Slesvig-Holsten den 1. november 2023 i Neumünster.

Punkt 5: Drøftelse af emner til topmøde i november 2023 mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten #

22/12963

Resumé

Udvalget drøfter emner til det aftalte topmøde med delstaten Slesvig-Holsten den 1. november 2023 i Neumünster.

Sagsfremstilling

Det er en erfaring i samarbejdet med delstaten Slesvig-Holsten, at fremskridt ofte sker i forbindelse med politiske møder på højt niveau. Derfor har Region Syddanmark gennem et stykke tid ønsket at få aftalt en mødestruktur, hvor der er årlige aftalte møder med den politiske ledelse af delstaten.

Dette ønske blev også fremsat i forbindelse med underskrivelse af handlingsplan 2023-2024 for samarbejdet mellem delstaten og Region Syddanmark. På mødet i Tinglev den 20. april 2023 blev det således aftalt, at der skulle holdes et topmøde i Slesvig-Holsten i løbet af efteråret. Det er nu fastsat til onsdag den 1. november i Neumünster kl. 15.30 til 17.30.

Deltagerkredsen er ikke fastlagt, men på mødet i Tinglev deltog ministerpræsident Daniel Günther, europaminister Werner Schwarz og kommitteret for tysk-dansk samarbejde Johannes Callsen. En tilsvarende kreds kan forventes i november. Fra Syddanmark kunne delegationen passende være lig med medlemskredsen i det særlige rådgivende udvalg for dansk-tysk samarbejde.

Det er almindeligt, at man inden møder af denne karakter gensidigt meddeler ønsker til dagsorden. Udvalget drøfter, hvad man særligt ønsker at opnå med topmødet, herunder hvilke emner.

Det er oplagt at bringe aftale om governance-struktur for den dansk-tyske udviklingsalliance op (se dagsordenens punkt 3). Der er også fremsat et ønske om at drøfte tysk deltagelse i arbejdet med grænseoverskridende klimaplaner (se dagsordenens punkt 4). I forbindelse med drøftelse af klima-aktiviteter kan status for brintinfrastruktur og samarbejde i den forbindelse tages op.

Et tredje emne kunne være en drøftelse af, hvordan parterne i fællesskab fremmer beslutninger om at styrke den grænseoverskridende kollektive trafik, herunder hurtigere og hyppigere togforbindelser. Hertil kommer sondering i forhold til mulighederne for erfaringsudveksling på tværs af LAG-fora på begge sider af grænsen, hvilket tysk side har foreslået. Et sidste emne kunne være status på samarbejde mellem aktører inden for kunstig intelligens og robotter.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke direkte har betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter emner til det aftalte topmøde med delstaten Slesvig-Holsten den 1. november 2023 i Neumünster.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget drøftede emner til det aftalte topmøde med delstaten Slesvig-Holsten den 1. november 2023 i Neumünster. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Punkt 6: Orientering om status for Interreg 6A Deutschland-Danmark

23/13793

Resumé

Der gives en orientering om status for gennemførelse af Interreg 6A Deutschland-Danmark. Interreg-udvalget behandlede ansøgninger under programmet i december 2022, og igen i juni 2023. Der opleves en stor søgning til programmet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte den endelige partnerskabsaftale for Interreg 6A Deutschland-Danmark den 24. april 2023. Hermed er programmeringsfasen for Interreg 6A 2021-2027 afsluttet.

Der gives på mødet en kort orientering om status for gennemførelse af programmet. Programmet har modtaget et meget stort antal ansøgninger. Ved Interreg-udvalgets første behandling af konkrete ansøgninger i december 2022 blev der bevilget tilskud på 32,6 mio. euro (ca. 243 mio. kr.) til 15 forskellige projekter.

To særskilte rammer (fonde) modtog støtte ved Interreg-udvalgets møde i december 2022, og de har begge startet deres virke i første halvår 2023. Det drejer sig om borgerprojekt-fonden og om Pulje til Kortere Projekter. Mens borgerprojekt-fonden har til formål at støtte mindre, borgernære projekter har Pulje til Kortere Projekter til formål at støtte kortvarige forprojekter og efterbehandlinger af større projekter. Begge fonde har oplevet god søgning i deres første ansøgningsrunde.

Ved Interreg-udvalgsmøde den 22. juni 2023 i Kolding blev der fremlagt 15 projektansøgninger til afgørelse. Interreg-programmet er opdelt i fire prioriteter med hvert sit budget. Ansøgningerne er ujævnt fordelt på de fire prioriteter.

Prioriteten ”Innovation” har langt den største søgning. Her fylder ikke mindst ansøgninger inden for sundhedsinnovation. Ved første ansøgningsrunde blev 34% af prioritetens midler bevilget til fire forskellige projekter. Ved anden ansøgningsrunde kom 11 ansøgninger til udvalgets afgørelse. Der var samlet ansøgt om 20,3 mio. euro (ca. 152 mio. kr.). Udvalget vedtog at støtte fire af ansøgningerne med en samlet støtte på 5,8 mio. euro (ca. 43 mio. kr.). Hermed er 60,5% af midlerne til denne prioritet båndlagt.

Søgningen til andre dele af programmet er mindre. Prioritet 2, der er programmets grønne prioritet, kom godt fra start med en samlet bevilling på 9,3 mio. euro (ca. 69 mio. kr.), svarende til 43 % af prioritetens samlede budget. Ved anden ansøgningsrunde kom der imidlertid ingen nye ansøgninger. Der forventes dog ansøgninger ved næste ansøgningsrunde.

Prioritet 3 ”En attraktiv region” kom også pænt fra start med en samlet bevilling i første runde på 6,9 mio. euro (ca. 51 mio. kr.), svarende til 36 % af prioritetens samlede budget. Ved anden ansøgningsrunde kom 4 ansøgninger til udvalgets afgørelse. Der var samlet ansøgt om 6,8 mio. euro (ca. 51 mio. kr.). Udvalget vedtog at støtte to af ansøgningerne med en samlet støtte på 3,3 mio. euro (ca. 24 mio. kr.). Hermed er 52,8% af midlerne til denne prioritet båndlagt.

Prioritet 4 ”En funktionel region” kom meget tilfredsstillende fra start med en samlet bevilling i første runde på 6,7 mio. euro (ca. 49 mio. kr.), svarende til 38% af prioritetens samlede budget. Der er ikke modtaget nye ansøgninger under prioriteten ved anden ansøgningsrunde. Det bemærkes, at den såkaldte borgerprojekt-fond ligger under denne prioritet.

Samlet er 53% af programmets samlede støttevolumen bevilget ved de to første ansøgningsrunder. Aktører fra Region Syddanmark er meget pænt repræsenteret i de 21 første projekter. 12 syddanske aktører er leadpartnere i de projekter, de deltager i. 33 syddanske aktører er projektpartnere.

Sekretariatsleder Lewe Kuhn deltager under punktet, og vil uddybe søgningen til programmet og syddanske aktørers deltagelse.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke direkte har betydning for klimaet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Til orientering.

Punkt 7: Drøftelse af Det særlige, rådgivende udvalg for dansk tysk samarbejdes rapport til regionsrådet 2023 #

23/365

Resumé

Der fremlægges til udvalgets drøftelse vedlagte forslag til den rapport, som udvalget, i henhold til sit kommissorium, skal fremlægge for regionsrådet i 2023.

Sagsfremstilling

I 2022 fremlagde udvalget sin første rapport til regionsrådet. Den blev godkendt af regionsrådet den 31. oktober 2022. Det fremgår af udvalgets kommissorium, at der årligt skal fremlægges en afrapportering. Både form og fremlæggelsestidspunkt er som aftalt i udvalget i 2022, hvor rapporten blev drøftet i udvalget på møde den 24. august 2022.

Afrapporteringen indeholder følgende elementer:

- Et synspunkt fra udvalgets formand.
- En kortfattet status.
- En kort gennemgang af udvalgets eget virke.
- Et udviklingsbarometer.

I det fremlagte forslag til afrapportering er udviklingsbarometeret er fastholdt og udbygget i forhold til sidste års afrapportering.

Under punktet status fremlægges i kort form en gennemgang af de strategiske dansk-tyske samarbejder, som Region Syddanmark indgår i.

Hvis udvalget skulle ønske ændringer i forslag til rapport til regionsrådet, vil en revideret udgave blive sendt i skriftlig votering inden forelæggelse for udvalget for regional udvikling (til orientering) og regionsrådet.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke direkte har betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter form og indhold i Det særlige, rådgivende udvalg for dansk tysk samarbejdes rapport til regionsrådet 2023.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget godkendte form og indhold i Det særlige rådgivende udvalg for dansk tysk samarbejdes rapport til regionsrådet 2023.

Bilag

Afrapportering 2023 fra det dansk-tyske udvalg til regionsrådet.pdf

Punkt 8: Orientering om regional udviklingsstrategi 2024-2027 "Sammen om fremtidens Syddanmark" #

22/5297

Resumé

Der orienteres om forslag til ny regional udviklingsstrategi 2024-2027, herunder om strategiens omtale af dansk-tysk samarbejde, samt om udkast til nærmere beskrivelse af Region Syddanmarks forskellige samarbejdsrum i det dansk-tyske samarbejde.

Sagsfremstilling

Forslag til ny regional udviklingsstrategi er godkendt af regionsrådet den 22. maj 2023. Efter lovpligtig høring hos Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse er forslaget i offentlig høring fra den 26. juni til den 18. september 2023. Strategiforslaget er oversat til tysk og tillige sendt i høring hos tyske samarbejdspartnere. Strategien forventes forelagt til endelig vedtagelse på regionsrådets møde den 18. december 2023. Den endelige vedtagne udviklingsstrategi vil også blive oversat til tysk.

Strategiforslaget er udarbejdet på baggrund af politiske temadrøftelser og eksterne dialogmøder med borgere, kommuner og øvrige samarbejdspartnere. Temadrøftelserne har omfattet det dansk-tyske samarbejde. Det særlige rådgivende udvalg om dansk-tysk samarbejde drøftede på mødet den 21. november 2022 input til strategiarbejdet.

Forslag til udviklingsstrategi har borgerne i centrum, og retningen sættes med fire sammenhængende visioner. For at fremme de fire visioner arbejdes med tre udviklingsforstærkere, der skal være med til at sætte kraft og styrke på den regionale udviklingsindsats. Dansk-tysk samarbejde er en af de tre forstærkere sammen med "Partnerskaber" og "Internationalt samarbejde".

I forhold til dansk-tysk samarbejde lægges der i strategien op til at styrke og fokusere udviklingsindsatserne på tværs af den dansk-tyske grænse til gavn for hele Syddanmark.

Forslag til ny regional udviklingsstrategi er vedlagt. Dansk-tysk samarbejde er beskrevet på side 21.

Det er administrationens vurdering, at der som redskab i dialogen med samarbejdspartnere og bredere kommunikation kan være behov for at supplere og uddybe udviklingsstrategiens beskrivelse af det dansk-tyske samarbejde.

Vedlagt er udkast til nærmere beskrivelse af samarbejdsrum i Region Syddanmarks dansk-tyske samarbejde. Beskrivelsen er fortsat under redigering.

Klimavurdering

En ny regional udviklingsstrategi har klima som et vigtigt indsatsområde, hvorfor beslutning om en ny regional udviklingsstrategi må forventes at bidrage positivt til klimaindsatsen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Til orientering.

Bilag

Forslag til regional udviklingsstrategi-2024-2027, Sammen om fremtidens Syddanmark

Samarbejdsrum i dansk-tysk samarbejde 18082023

Punkt 9: Drøftelse af "MinderheitenKompetenzNetzwerk Schleswig-Holstein Syddanmark"

23/21868

Resumé

Region Syddanmark tegnede i 2021 medlemskab af foreningen "MinderheitenKompetenzNetzwerk Schleswig-Holstein/Syddanmark" (mindretalskompetencenetværk) og har i årene 2021-2023 ydet et årligt tilskud til foreningens aktiviteter. "MinderheitenKompetenzNetzwerks" vigtigste opgaver er at styrke forståelsen for mindretallenes interesser, fremme sproget og kulturen og udveksle oplysninger og erfaringer på tværs af Europa. I løbet af 2023 skal medlemskabet evalueres, og der skal tages beslutning om eventuel fortsat syddansk tilknytning. Det indstilles, at udvalget drøfter, hvorvidt Region Syddanmark fremadrettet skal støtte netværket.

Sagsfremstilling

I årene 2021, 2022 og 2023 har Region Syddanmark været medlem af "MinderheitenKompetenzNetzwerk" (MKN), og har i denne periode givet årlige tilskud til udvikling af netværkets aktiviteter. Region Syddanmark meldte sig i sin tid ind i MKN på opfordring fra Johannes Callsen, som dengang var mindretalskommitteret for delstatsregeringen i Slesvig-Holsten (siden efteråret 2022 har han også været kommitteret for det tysk-danske samarbejde). Det tyske mindretal i Danmark er aktive i netværket sammen med mindretal i Slesvig-Holsten, hvilket vil sige det danske, frisiske, sinti og roma. I 2021 bestod foreningen af 7 medlemmer. Det er i 2023 vokset til 13.

Medlemmerne er: Bund Deutscher Nordschleswiger, Deutscher Grenzverein, European Centre for Minority Issues, Europäische Akademie Schleswig-Holstein – Sankelmark, Friesenrat Nord, Region Syddanmark, FUEN (Federal Union of European Nationalities), Stadt Flensburg, Sydslesvigsk Forening, Verband deutscher Sinti und Roma e.V., Landesverband Schleswig-Holstein, Europauniversität Flensburg, Kreis Nordfriesland og Grænseforeningen.

Region Syddanmarks årlige tilskud i perioden 2021-2023 er på 36.000 kr., mens det årlige medlemsbidrag ca. er 1.900 kr.

I 2022 var MKNs indtægter på 141.000 EUR (1.050.450 kr.) og udgifter på 134.117 EUR (ca. 999.170 kr.). Foreningen havde således et overskud på 6.906 EUR (ca. 51.460 kr.). I 2021 var der et overskud på 5.346 EUR (ca. 39.827 kr.).

Foreningen har i 2021 været udfordret af corona, og i 2022 havde foreningen personalemæssige udfordringer. Organisationen har kun en enkelt fastansat medarbejder, og er dermed meget følsom. Dog kunne de projekter, som var planlagt for 2022, næsten alle blive gennemført. Der blev afholdt tre seminarer og tre projekter. Som det fremgår af MKNs redegørelse for 2022 (se bilag) deltog i alt 29 personer i tre arrangementer.

Det første seminar omhandlede bl.a., at studerende fra Polen fik kendskab til de fire minoriteter i grænseområdet, og hvordan disse arbejder. Det andet seminar blev afholdt sammen med det tysk-polske ungdomskontor. Et af hovedformålene var at videreudanne og opbygge netværk af personer og organisationer inden for ungdomsudveksling. Seminaret fokuserede også på mindretal i det dansk-tyske grænseområde og på gennemførelsen af det europæiske charter om regionale sprog. Det tredje seminar havde deltagere fra hele Europa og omhandlede mindretallene i den dansk-tyske grænseområde, og hvordan mindretal kan beskyttes. Blandt projekterne er bl.a. udarbejdelse af en kortfilm, som beskriver MKNs virke, og hjemmesiden som blev oversat til flere sprog.

For 2023 er der foreløbig planlagt 6 projekter. Foruden koordinatoren vil der til udgangen af 2023 blive oprettet yderligere en koordinatorstilling med 20 ugentlige timer og en stilling som studentermedhjælp. Begge stillinger vil blive finansieret med projektmidler fra delstaten og den tyske forbundsstat, konkret Bundesministerium des Innern.

Netværket er en vigtig del af delstatsregeringens mindretalspolitik og delstatsregeringen i Kiel vil, jf. MKNs koordinator, også i 2024 understøtte netværket med finansielle midler.

I henhold til kommissoriet for Det særlige, rådgivende udvalg for dansk-tysk samarbejde har udvalget alene rådgivende funktioner over for regionsrådet. Hvis der skal afsættes midler til "MinderheitenKompetenzNetzwerk Schleswig-Holstein Syddanmark" fra 2024, vil en ny beslutnings sag skulle forelægges udvalget for regional udvikling og regionsrådet.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter, hvorvidt Region Syddanmark fremadrettet skal støtte netværket.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Udvalget finder, at Region Syddanmark fremadrettet bør støtte netværket.

Bilag

Redegørelse til Region Syddanmark for året 2022 (003).pdf

Redegørelse til Region Syddanmark for året 2021 MKN.pdf

Punkt 10: Eventuelt

23/365

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Intet.

Punkt 11: Næste møde og orientering om mødeplan for 2024

23/365

Sagsfremstilling

Næste møde er onsdag den 29. november 2023 kl. 9.00-11.00 i regionshuset.

Mødeplanen i 2024, som udvalget tidligere har tiltrådt pr. mail, er:

- Fredag den 9. februar 2024 kl. 9-11.
- Fredag den 3. maj 2024 kl. 9-11.
- Onsdag den 11. september 2024 kl. 08.30-10.30.
- Onsdag den 11. december 2024 kl. 08.30-10.30.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Det særlige rådgivende udvalg om Dansk Tysk samarbejde den 25-08-2023

Næste møde er onsdag den 29. november 2023 kl. 9.00-11.00 i regionshuset.

Punkt 12: Underskriftsside

23/365